

Stěžejní informace pro příjemce dotace

Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor sociálních věcí, upozorňuje poskytovatele sociálních služeb na nejčastější problémy, se kterými se mohou ve vztahu k dotacím a jejich vyúčtování setkat.

Nejvíce pochybení vzniká v důsledku neznalosti stěžejních dokumentů, kterými se poskytovatel sociální služby v rámci dotačního řízení musí řídit. Těmito **základními dokumenty jsou:**

- **Metodika** pro poskytování účelové dotace podle § 101a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, z rozpočtu Jihočeského kraje poskytovatelům sociálních služeb pro příslušný rok
- **Pravidla** Krajského dotačního programu na podporu sociálních služeb pro příslušný rok
- **Pověření** Jihočeského kraje k poskytování služby obecného hospodářského zájmu, konkrétně k zajištění dostupnosti poskytování sociální služby v rozsahu základních činností na území kraje pro příslušné období

Dotace	Účelová dotace dle § 101a zák. o sociálních službách	Krajský dotační program (KDP)
stěžejný dokument	Metodika pro poskytování účelové dotace dle §101a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, z rozpočtu Jihočeského kraje poskytovatelům sociálních služeb pro daný rok, včetně všech Příloh	Krajský dotační program na podporu sociálních služeb pro daný rok - PRAVIDLA
účel - obecně	spolufinancování neinvestičních nákladů souvisejících s poskytováním sociálních služeb ve vymezeném období - od 1.1. do 31. 12. daného roku (v rozsahu základních činností služby), bližší podmínky specifikovány v Metodice	spolufinancování neinvestičních nákladů souvisejících s poskytováním sociálních služeb ve vymezeném období (v rozsahu základních činností služby), bližší podmínky specifikovány v Pravidlech - tzv. Opatření programu
žádost	výhradně elektronicky prostřednictvím příslušné internetové aplikace (OKslužby Poskytovatel), každý poskytovatel sociální služby podává pouze jednu žádost	elektronickou i písemnou formou prostřednictvím programu 602XML Filer - žádost se podává pro každou sociální službu zvlášť
uznatelné/neuznatelné náklady	v Metodice stanoveny obecná hlediska, konkrétněji jsou vymezeny v Příloze Metodiky a jsou pro příjemce závazné (v průběhu jednotlivých dotačních období se mohou měnit)	v Pravidlech programu - mohou být úzce specifikovány jen na některé náklady (např. pouze na osobní náklady), závazné pro příjemce
hodnocení žádosti	povinnost vyplývá z Metodiky - příjemce je povinen seznámit se s hodnocením - případné vyčíslení neuznatelných/nadhodnocených nákladů u každé jednotlivé sociální služby je dostupné v aplikaci OKslužby Poskytovatel	vyčíslení neuznatelných/nadhodnocených nákladů je uvedeno ve Smlouvě o poskytnutí dotace
žádost o změnu (rozpočtu)	změny čerpání dotace u jednotlivých položek může povolit odbor sociálních věcí KÚ Jihočeského kraje, a to na základě písemné žádosti poskytovatele (příjemce dotace) podané do konce kalendářního roku a jen v případě závažných důvodů	změna čerpání dotace u jednotlivých položek rozpočtu se nepřípuští
termíny (např. podání žádosti, hodnocení, závěrečné vyúčtování a finanční vypořádání)	uveřejněny v METODICE (nemusí se shodovat s termíny KDP)	uveřejněny v PRAVIDLECH

Aktuální verze výše uvedených dokumentů je vždy zveřejněna na Sociálním portálu Jihočeského kraje: <https://socialniportal.kraj-jihocesky.cz//>

Při tvorbě žádosti o poskytnutí dotace, zejména rozpočtu, je nutné zohlednit, že prostředky poskytnuté z dotace musí být čerpány **pouze** na úhradu **neinvestičních¹ nákladů** souvisejících se **základními činnostmi** sociální služby a **být** pro zajištění sociální služby **nezbytné**.

Pokud poskytovatel **nemá celou kapacitu** sociální služby **zařazenou do Sítě sociálních služeb JČK**, je nutné při tvorbě žádosti a následně při vypořádání a vyúčtování dotace **vycházet z přepočtené kapacity** sociální služby uvedené v Pověření. Prostředky poskytnuté z dotace může příjemce dotace použít na úhradu nákladů vztahujících se pouze k přepočtené kapacitě sociální služby uvedené v Pověření (tedy zařazené do Sítě JČK).

Nezbytnými podmínkami eliminující riziko vzniku chyb při vypořádání a vyúčtování dotace ze strany příjemce dotace jsou:

- ✓ **seznámit se s dokumenty v plném rozsahu**
Zvláštní pozornost je třeba věnovat povinnostem příjemců dotace, jejichž nedodržení je spojeno se sankcemi ve formě vratek.
- ✓ **poskytnout dokumenty především osobám, které se podílejí na přípravě finančního vypořádání a vyúčtování (včetně externích účetních)**
Pro splnění všech povinností příjemce je důležité, aby osoby odpovědné za správné účtování měly potřebné informace.
- ✓ **seznámit se s dokumenty včas, tzn. ještě před podáním žádosti o dotaci**
Žadatel tak bude mít při tvorbě rozpočtu, který uvádí v žádosti o dotaci veškeré potřebné informace o tom, jaké náklady lze pro příslušné období považovat za uznatelné, případně v jaké maximální výši, a které nikoliv.
- ✓ **mít dokumenty k dispozici pro celé období, na které se dokumenty vztahují**
Dokumenty příjemce dotace využije při tvorbě žádosti (resp. rozpočtu uvedeného v žádosti), v průběhu čerpání dotace (pro určení, kam které položky účtovat) a při konečném vypořádání a vyúčtování dotace.
- ✓ **pracovat s aktuálním zněním dokumentů**
Dokumenty jsou ze strany kraje pro každé dotační období pravidelně aktualizovány, některé důležité povinnosti pro příjemce dotace mohou být aktualizací změněny i v průběhu daného dotačního období (dodatek k metodice). Aktuální znění všech dokumentů jsou vždy zveřejněna na Sociálním portálu Jihočeského kraje.

¹ **V roce 2019** lze v rámci Krajského dotačního programu v rámci Opatření č. 4 za podmínek uvedených v pravidlech tohoto dotačního programu **mimořádně žádat** také o poskytnutí dotace na úhradu **investičních** nákladů.

Pro správné vyúčtování dotace z pohledu kontroly poskytovatele dotace je nutné si uvědomit:

- **vyúčtování v tabulce položkového čerpání a účetní sestavy je vzájemně propojeno**

Při vyúčtování musí poskytovatel zásadně vycházet z rozpočtu uvedeného v žádosti a z jeho hodnocení a musí zohlednit, že zaúčtování jednotlivých nákladů sociální služby musí zcela odpovídat jednotlivým položkám v tabulce položkového čerpání.

- **požadavky na vyúčtování nemusí být každý rok stejné, je nutné pracovat s aktuálními dokumenty a formuláři**

V rámci Metodiky je vždy specifikován formulář - tabulka pro dané dotační období a příloha - účetní sestavy (jejich rozsah a formát), které musí příjemce dotace při vyúčtování doložit. Požadavky na dokumenty se pro každé účetní období mění, příjemce dotace je povinen formuláře a přílohy použít v aktuálně platné verzi.

- **pro vyúčtování je nutné doložit vždy veškeré formuláře (tzn. tabulky) a přílohy (tzn. účetní sestavy), které jsou uvedeny v Metodice, a to v požadovaném rozsahu**

K prokázání oprávněnosti vyúčtování dotace na sociální službu je nezbytné doložit všechny předepsané dokumenty, a to v řádném termínu. Za nedodržení termínu a/nebo nedoložení všech požadovaných podkladů k vyúčtování a vypořádání se příjemce dotace vystavuje uložení sankce až do výše 5% z dotace.

- **nemá-li poskytovatel celou kapacitu sociální služby zařazenou do Sítě sociálních služeb JČK, musí vycházet při vyúčtování dotace z přepočtené kapacity sociální služby uvedené v Pověření**

Prostředky poskytnuté z dotace může příjemce dotace použít jen na úhradu nákladů vztahujících se pouze k přepočtené kapacitě sociální služby uvedené v Pověření (tedy zařazené do Sítě JČK).

- **rozpočet služby po případných korekcích (tedy rozpočet po zhodnocení poskytovatelem dotace) nelze v jednotlivých položkách překročit**

Jednotlivé položky rozpočtu po případných korekcích (tj. schválený rozpočet) nemohou být při vyúčtování čerpání dotace překročeny. V případě překročení se příjemce dotace vystavuje sankci ve formě výzvy k vrácení nadměrně čerpaných nákladů u dané položky.

- **náklady, které jsou v příloze Metodiky považovány za uznatelné pouze do stanovené maximální výše, nelze překročit**

V případě, že Metodika stanovuje pro určitou položku rozpočtu maximální výši uznatelnosti nákladů, nemůže příjemce dotace vyúčtovat příslušnou položku v částce přesahující takto maximálně stanovenou výši. V opačném případě se příjemce vystavuje sankci ve formě výzvy k vrácení nadměrně čerpaných nákladů u nákladů, které jsou limitovány jeho maximální výší.

- **náklady čerpané z dotace musí být zaúčtovány maximálně ve výši přijaté dotace, anebo nižší, nikdy ne vyšší než celková výše rozpočtu, resp. přijaté dotace (v případě nižších nákladů než výnosů = tj. přijaté dotace, se jedná o vratku dotace)**

Příjemce obdrží finanční prostředky v určité schválené výši a není možné, aby nákladově vykázal při vyúčtování více, než obdržel.

Příklad: Dotace byla schválena ve výši 500 000 Kč. Příjemce dotace vyúčtoval náklady prokazující čerpání dotace v celkové výši 500 002 Kč. Takové vyúčtování není správné.

- *skutečně čerpané prostředky dotace je třeba udávat na dvě desetinná místa, **nezaokrouhlovat***

Příjemce dotace je povinen dodržet jednotlivé položky rozpočtu. V tabulce položkového čerpání musí uvádět hodnoty shodné s hodnotami v účetních sestavách, včetně desetinného místa. V případě nedodržení této zásady se vystavuje nadměrnému čerpání dotace, které není přípustné.

Příklad: V žádosti a jejím hodnocení je uvedeno v položce rozpočtu např. energie 30 000 Kč. V tabulce položkového čerpání je vyplněno 30 000 Kč. V účetní sestavě jsou ale zaúčtovány energie v celkové výši 30 000,22 Kč. Takové vyúčtování není správné.

- ***oddělovat fakultativní činnosti v nákladech i výnosech***

Prostředky dotace se poskytují vždy pouze na náklady související se základními činnostmi. K prokázání oprávněnosti jejich čerpání je příjemce dotace povinen oddělit náklady a výnosy pro základní a fakultativní činnosti sociální služby zvlášť. Bez důsledného oddělení a nesplnění této povinnosti stanovené v Metodice není příjemce dotace schopen jednoznačně prokázat, že čerpal dotaci pouze na základní činnosti sociální služby a vystavuje se riziku neuznatelnosti nákladů.

- ***sledovat čerpání dotace, resp. celou sociální službu, na nákladových a výnosových účtech, nikoliv pouze podle rozpočtové skladby (platí také pro vybrané účetní jednotky – obce, příspěvkové organizace)***

Bez sledování čerpání dotace, resp. celé sociální služby, na nákladových a výnosových účtech není příjemce dotace schopen splnit povinnosti stanovené mu smlouvou.